

REDACTIA

Arad, Deal Ferenz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . . . 20 cor.
pe 6 luni . . . . . 10 "
pe 3 luni . . . . . 5 "
pe o luna . . . . . 2 "

Nr. 11 de Duminecă pe un
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deal Ferenz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Cu 1 Iulie n. deschidem abonament
nou la „Tribuna Poporului”.
Linem de prisos a mai insista asupra
însemnătății organelor de publicitate.
Nu e cârturar care să nu fie convins
de influența mare ce-o exercită presa
pe toate terenele. Mai ales la noi ro-
mâni, la cari în vremile din urmă
presa a trezit, presa a susținut și cris-
talizat simțimentele naționale.

Cititorii nostri cunosc finuta noastră
politică; s'au convins de sinceritatea
muncii noastre. Creșterea zilnică a
numărului abonaților nostri ne îndrep-
tăște a crede, că am înțeles bătăile
pulsului poporului român, și ne dă în-
demn nou să urmăm fără șovăire pe
calea apucată.

Angajând corespondenți în toate
centrele românești mai mari, asigu-
rându-ne colaborarea a mai
multor bărbați politici cu
vază, stând în legatură tele-
fonică cu Budapesta, suntem
în poziția de a da cititorilor nostri
vestiile cele mai din urmă, exact și de-
taiat.

Joia și Dumineca „Tribuna
Poporului” apare cu un supliment
rar.

Rugăm cititorii nostri să ne răs-
pândească foaia.

„Tribuna Poporului” costă

Pe 1 an . . . . . 20 cor.
Pe 6 luni . . . . . 10 "
Pe 3 luni . . . . . 5 "
Pe 1 luna . . . . . 2 "

Pentru România și străinătate:

Pe 1 an . . . . . 40 franci

Red. și Adm.

„Tribuna Poporului”.

Fuit Kossuth Ferencz!

— Istoricul unui manifest. —

... Și rînd pe rînd, în ordine
esemplară au venit aderenții partidului
independentist, în frunte cu marele lor
șef Kossuth Ferencz și au depus ar-
mele la picioarele baronului Khuen-
Héderváry; apoi s'au dus la locuința
acestui mare șef și au redactat un
manifest către poporul maghiar...

— Am învins! Viena a cedat!

Viena a cedat? Adecă da, a cedat.
Li-a ertat pedeapsa binemerită de pen-
tru comedia politică jucată vreme de
un an de zile. Viena iartă doară celor
cari se căiesc de ceca-ce au făcut, și
kossuthiștii s'au căit amar. Kossuth
a promis toate: se va îndrepta, nu va
mai face mai mult obstrucție... Va
fi d'acum înainte copil bun... Și că
s'a îndreptat a voit s'o dovediască la
redactarea manifestului. Eată cum de-
serie „Magyar Szó” istoria acestei re-
dactări:

Partidul Kossuthist a însărcinat
cu redactarea manifestului pe Kossuth,
Barta, Benedek și Szatmári. Kossuth,
care în persoană a scris textul mani-
festului, doria să se pună și declarația,
că partidul nu va mai face obstrucție.
Asta a dat prilej la o discuție animată,
în focal căreia Kossuth a strigat furios:

— Cine va obstrua, va eși din
partid!

Ei așa! și-a gândit Benedek și i-a
ripostat:

— Sau vei eși tu din partid, —
șefule!

Kossuth s'a speriat și a cedat, dar
a cedat cum cedase și Viena, numai
la aparință, căci ulterior totuși a mai
adaus la manifest pasagiul:

Acum vom reveni la modul nostru
de luptă tradițional. Nu ne vom folosi
d'acum înainte în luptele noastre, ce le
purta de zece de ani, — de mijloace
extra-ordinare.

Și fără să mai spună cuiva vr'o
vorba, a trimis manifestul astfel alcă-
tuit tuturor ziarelor. Dar membrii co-
misiei de redactare au auzit de această
manoperă și au dat năvala în locu-
ința șefului.

— Ne-ai tras pe sfoară! Asta n'o
putem suferi!

Kossuth s'a speriat din nou și a
telefonat ziarelor să omită pasagiul cu
pricina. „Bud. Hirnap”, „Füg. Mg.”
și „Alkotmány” au și publicat mani-
festul fără pasagiul de mai sus. Numai
„Pesti Hirnap” l'a publicat neschimbat.

Ei, dar Kossuth Ferencz și „smeh-
cher”! A cedat dar numai la aparință,
căci ducându-se în peșoană la „Egyet-
értés”, cei drept a dispus omitea pa-
sagiului „Vom reveni la modul nostru de
luptă tradițional”, dar a lăsat pasagiul
mai important: „Nu ne vom folosi d'acum
înainte... de mijloace extra-ordinare”, în-
locuind însă și aici cuvintele „nu ne
vom folosi” cu „nu ne mai putem folosi”.

Acesta e dară istoricul faimosului
manifest, prin care țeara întreagă a
fost alarmată cu „îvingerea” kossu-
hiștilor și „cedarea” Vienei.

Dar să vedem acum urmările ma-
nifestului! Partidul kossuthist a ținut
Lună seara o conferență mare la
care dintre cei 84 deputați, câți nu-
mără partidul, s'au prezentat: nouă
înși! În schimb însă au sosit din toate
colțurile țării scrisori cu droaia, în
cari șefia partidului e vehement atăcată.
Aderenții kossuthiștilor cu toții ame-
nintă că vor trece la partidul social
democrat.

Așa a trebuit dară să sfârșească lupta
falnică pornită în interesul țării...
cu o plastografie monumentală! Căci
asta e sfîrșitul. Ori-ce ar mai veni pe
urma manifestului nu vor fi decât ză-
darnice încercări de rehabilitare. Gla-
surile ce se vor mai ridica vor fi nu-
mai glasuri din mormînt, glasuri de
fantoame, cari numai pe cei slabi la
înger îi pot înfrica — p'un moment.

Manifestul-plastograf e cununa pe mor-
mîntul lui Kossuth, cunună împletită de
el însuși.

— Fuit Kossuth!

Criza ministerială în Austria.

Viena, 30 Iunie. Ministrul-președinte Dr.
Körber a înaintat M. Sale dimisia cabine-
tului. Motivul demisionării e retragerea pro-
iectelor militare în Ungaria fiind în Austria
aceste proiecte deja votate, colisia asta va da
prilej la încercături mari, pentru cari Körber
nu vrea să primească responsabilitatea. — M.
Sa n'a hotărît încă în chestia demisionării.

Baronul Fejérváry și Ti-

mişoara. În adunarea de Marți a
municipiului Timișorului, comitele suprem
Molnár Victor a dat citire scrisorii
baronului Fejérváry, în care acesta
mulțumind orașului în termeni călduroși
pentru simpatia lui, îl aduce la cuno-
ștință că abțice de mandatul de depu-
tat dietal. Adunarea a hotărît să i răs-
pundă ut Fejérváry, exprimându-i sim-
patia și mulțumita pentru munca
lui dezvoltată în interesul orașului. A
hotărît totodată să se comande pe sama
orașului portretul lui în mărime na-
turală.

Dare de seamă. Duminecă dl Dr.
George Sombati a fost la Butești, unde la
gară a fost primit cu mare alaiu de aleg-
torii săi din cercul Iosădelului. S'au dus
apoi cu toții la biserică; după săvîrșirea
oficiului divin Românii toți s'au dus să
asculte darea de seamă a deputatului. I s'a
votat mulțumiri pentru atitudinea lui și la
ameazi s'a dat un mare banchet.

Socialismul în comitatul Ara-
dului. Șanume în comunele românești,
trece printr'o curioasă fază. Sedus de
apostolii falși, în unele părți poporul se
înscrie, crezînd că prin plăteu cotisa-
țiunii câștigă drept la p'mînt. Primul
nostru redactor Russu și unu a cutre-

Rătăcire.

Cu încetul se luminea de ziua.
Tinera femeie se ridică din așternut
și își aruna ochii întâi pe stradă, unde
se începea furnicarea obicinuită a vieții;
poi în sus la cer.

Dar ochii ei erau osteniți, n'au putut
dormi. N'au putut! Și poate nici o-
dată nu vor mai putea simți odihna dulce
și liniștită a somnului binefăcător.

Sufletul ei sbuciumat aleargă într'o
nebulă goană, răscostește trecutul până în
cele mai mici și mai departate unghere,
timpul de lăta, viitorul, și valuri adânci o
cotorogesc — ar vrea lumină, o rază de
lumina, cu mâinile întinse spre cer, o rază
numai, ce să-i arate deslușita și limpede
calea atât de grea pe care a pornit.

Dar nu-i nici o fașie de lumină în
sufletul ei, — gândurile năvălesc negre,
cumplite, într'o nepotolită luptă...

Se înioară de groaza acestui întineric...
Își netezește părul înaintea oglinzii; apoi
cu răsultarea oprită, pune mâna încet pe
clanta odăii vecine... El doarme. În patul
de alături, ce până eri fusese al ei, doarme
mititeiul.

Perdelele sunt lăsate și în atâta lini-
ște odăia mare curată, i-se pare o biserică.

Ea, o păcătoasă ce năvălita o clipă de
o nebulă sburdălnicie, a profanat, a ris de
științenia acestei biserici.

Cum a putut fi atât de nesocotită?!

Nu s'au iubit? O, cum ar vrea să
se ărsacă în ghenunchi până colo lângă
patul lui, să-i apuce mâna atârnată peste
plapumă și să-l întrebe: n'a iubit-o, în
adevăr n'a iubit-o el nici odată?..

Dela început intrase bănuiala în su-
fletul ei. Tinera, alintată, nu se putea
deprinde cu firea lui tăcută, severă.

— Cum o să vă înțelegeți? ziceau
mătușele, soarele și mai ales numeroșii
prietini exaltați de frumuseța ei, de mersul
ei, modestia ei, de părul ei negru și ondulat
și de ochii ei plini de văpaie...

Adesea ori plîngea, ursuză și ea, cum
de el n'o răsfăța, nu-i zîmbește, și nu se
supune la nici una din micile ei dorinți,
neînsemnate, dar a căror împlinire totuși,
ar ferici-o așa de mult?

Într'o zi, eșit din răbdare, el o certă.
Nu era destulă ordine în casă. Plimbări,
visite prea multe. Copilul lăsat în grija
servitoarelor... Un potop de învinuire crude,
aprinse, și sub povara lor ea rămase cu
totul nimicită...

Avea dar dreptate lumea... ei nu se
înțeleg. Sunt două firi cu totul opuse,
nu vor putea trăi nici odată în pace și ar-
monie împreună...

Trebuiau să se despărță — să-l
lase?

Nu se mai putea altfel!
Brațe ocrotitoare i-se întindeau, voci
pline de pasiune o chemau.

— Ești o martiră!

— Nu te iubește.

— Eu te înțeleg, te ador! Vîno...
vîno.

Din mulțime și-a ales — un altul!
Și acum... Colo în sală stau geaman-
tanele făcute,

O să plece, trebuie să plece...
A intrat aci în acest sanctuar ca o
străină, o hoată! Ce mai vrea?

De ce stă acolo ca înțiptă cu ochii
mari, deschiiși, înfipti în pereți, în tablouri,
în draperii și în toate colțurile odăii?...
Tinerețea și iubirea zdrobită în fărîme,
risipită și pierdută, unde-i?

Cum o să plece?

Cu un suspin ușor, ce semăna mai
mult o chemare dulce, copilul se deșteptă
din somn și-i întinse brațele:

— Tu unde ai dormit?

O cuprinde de gât și-i strînge capul
de șinișorul lui mic.

Și ochii cei uscați ce n'au putut să
doarmă se închid acum, și plînge nelerici-
cita mamă pe șinișorul fraged din care
suspine ies.

Lumină se face în capul înfierbîntat.

— Nu, nu, nici odată nu mă mai duc...

Aci-i inima ei toată, aci sufletul ei
întreg. Aci comoara de visuri tinerețea
și iubirea și puterea ei toată aci sunt,
numai aci...

Și limpede își vede acum calea;
umilă și supusă va fi Indurare va cerși.
Nu se poate ca el să n'o ierte!... Să o
închidă în casă, anî întregi, sa nu mai
vada om, nici lumina zilei să n'o mai

vada! Să-i scoată ochii ce s'au tulburat
de amăgiri nebune, și au miștit! Și limba
să i-o smulgă, limba ce-a grăit cuvinte
neiertate, cuvinte pacătoase, blestemate!
Dar să o lase aci... Să-l țină în brațe, să-l
simtă lângă ea, trupușorul cald, plăpînd,
nevinovat... Să-l audă vorbind, cuvintele
dulci, sfinte, glasul lui blînd, argințiu, mu-
zica cea mai frumoasă, singura desfatăre
a sufletului ei...

O tusa nervoasă o făcu să tresară și
gîndurile aprinse se opriră ca de o lovi-
tură bruscă.

El se sculă, întunecat, și o privi
aspru fără să graiască o vorbă. Ea luă
copilul să-l îmbrace și se retrase cu el în
brațe într'un colț de canapea. Dar ochii
lui mic de culoarea otelului, se întigeau
în ceala ei și o pătrundeau cu două sulfiți
otrăvite.

O tremurare ușoară cuprinse tot
trupul ei, și convulsiv își strîngea copilul
la piept.

— Al meu, al meu ești tu drag!

El se întoarse amenințător:

— Să nu-mi faci scene! Ai pornit,
du-te!

Ea puse copilul jos și se ridică îm-
preună-mîile!

— Eartă-mă!

El o măsură cu dispreț.

— Cutezi încă?

— Ascultă-mă.

Dacă a rămas în sufletul tău o scîm-
ba de simțire...

ierat zilele aceste mai multe sate pe unde socialistii au ținut adunări și în numărul viitor al „Tribunei Poporului” va scrie asupra celor văzute și auzite.

Din Dietă.

— Ședința dela 29 Iunie. —

Cabinetul Khuén-Héderváry a ocupat ieri fotoliile ministeriale din Dieta țării. Șeful cabinetului ieri și-a desfășurat programul.

Dieta a avut deci zi însemnată: presintarea noului cabinet. Fața exterioară a parlamentului era de altfel și ea la înălțimea însemnată a actului ocazional. Jos toate băncile luate în posesie. Present e și deputatul național român: Aurel Vlad. În dreapta în stânga, părinții patriei grăbit-au azi cu toții la posturile lor de datorie.

Ședința se deschide la 10 ore. President este contele Apponyi Albert. Ca într'un sgomot de albine referența actele sosite la parlament în decursul vacanței. Fotoliile ministeriale sunt încă goale. Tabla neagră cu mențiunea de a însemna oratorii anunțați la cuvânt se umple însă. Nu mai puțin de nouă inși vreau să răspundă declarațiilor de program ale ministrului președinte.

Intr'astea cabinetul, condus de major-domul Csávossy, intră în sală. Din dreapta e primit cu eljen-uri, aceste însă sunt supimate de strigătele de „Jivio” de pe băncile stângii extreme. Minute întregi a stăpânit un caos infernal.

— S'auzim pe trimisul Camarilei! — vociferează Vázsonyi Vilmos.

Frumoasă cucerire națională este ministrul Tomasics! adaugă Pichler Gyözö — la ce băncile din stânga isbucnesc din nou în strigăte de „Jivio”.

— Fac atenție pe domniile deputați că limba croată numai deputații Croați au voie s-o vorbească!

Această ironie a contelui a produs ilaritate.

Insfârșit Lengyel și Pap Zoltán au fost îndrumați la ordine și liniștea s'a restabilit încâtva.

Absolvirea guvernului, misiunea guvernului nou, numirile ministrilor, au dat prilej la multe observații și așa aproape 1 oră a trecut până ce Khuén Héderváry și-a putut desfășura programul. A voit adică să-l desfășure, căci jumătate din el nu l-a mai

Un hohot de rîs sarcastic o întrerupse, și el se apucă cu amîndouă mâinile de cap.

— Destul, destul... N'a rămas nimic! Cu pași mari, elastici, se plimbă în sus și în jos.

Apoi se îndreptă înalt, mîndru își scoase ceasornicul.

— Trenul pleacă la șeșe, mai at cincisprezece minute. Privește, trăsura e deja la poartă, amantul te așteaptă...

Amețită ca de o putere hipnotică ea trecu în sală.

Se îmbracă de drum, își potrive pălăria la oglindă, izbită o clipă de paloarea chipului de lemn ce i-se arată din fundul sticlei. Oare ea să fie? Se pipăi. Dar nici mîna, nici firele de păr nu mai erau ale ei...

— Un cadavru, își zise.

Apoi porni pe scări în jos, întinzînd încă odată brațele înapoi.

— Sufletul meu aci rămîne!

... Ear sus, mititelul a rămas înmărmurit în acelaș loc unde îl lăsase mamă-sa, și ochii lui altă dată atât de blânzi aveau acum adîncimi înfiorătoare.

Și înspăimîntător a țipat când tatăl său l'a ridicat în brațe și la rîndul lui a isbucnit și el în lacrimi. Dădea din picioare și mișuștile lui se înfingeau cu mînie în barba lui stufoasă.

Constanța Hodoș.

putut spune de scandalele kossuthiștilor, cari nu voiau să-l asculte și pe sfîrșite îl cetea deja de pe scrisoare.

La începutul vorbirii zice că vrea să se declare asupra programului de muncă al Dietei. Scopul lui este să restabilească ordinea constituțională. Crede că delăturând causale cari au conturbat ordinea constituțională, asta îi va și succeda. Aceasta cauză a fost: proiectul de lege a urcării contingentului de recruți. Cu privire la aceasta a declarat, că „fiind timpul înaintat” dînsul a fost și este de părere că pertractarea acestui proiect „deocamdată” să se suspende...

Aici a trebuit să se opriască. Pe băncile stîngii a isbucnit viforul cu putere elementară. Deputații au părăsit băncile și într'una strigau:

— De ocamdată? — Jivio! — Ne-ai înșelat!

— Ne-a tras pe sfoară! — Aici nu vet vorbi mai mult! — Acasă! — Inapoi la Zagrebub!

Polónyi Géza unul dintre aceia care a pactat cu banul, s'a adresat furios către dînsul:

Ne ai înșelat! Afară d'aici!

O voce din stînga:

Spânzurătoare!

Babó Mihály întorcîndu-se către aceia dintre kossuthiști cari au pactat cu banul:

La baricade băeți! — Voi ați pertractat cu dînsul! — Acesta-i pactul?

Kossuth într'acestea își da silința să-și liniștească oamenii, dar fără succes.

Nu cedăm!

Polónyi afirmă că în sensul pactului, banul a promis că proiectul militar nu-l va mai supune nici odată.

Asta l-a scos din fire pe Pozsgay.

— Ce caută aici nemernicul ăsta? Șarlatan!

După jumătate oră de larmă infernală în fine se face puțină liniște. Presidentul i-a rugat formal pe kossuthiști și asta a ajutat.

Khuén-Héderváry a putut continua. Incerca să se explice. Urcarea contingentului de recruți zice că va veni în discuție până la pertractarea proiectului de apărare.

Polónyi l'a întrerupt:

— Nici asta nu corăspunde înțelegerii avute!

Înșelător! Șarlatan! Afară de aici!

Și douăzeci de odată îl întrebau:

Ce va fi cu concesionile naționale?

Banul n'a reflectat nimic, ci a zis că cere indemnitatea.

Nimic nu-ți dăm! i-se răspunde din stînga.

A comunicat apoi că transacția o va supune Dietei numai după vacanța de vară. A adăugat și a confirmat vestea răspândită, că articolul de lege XXX din 1899 care conține formula lui Széll, îl va modifica. Amintind de proiectele urgente a zis că va veni cât mai curînd cu proiectul despre îmbunătățirea salariilor funcționarilor.

A fost întrerupt aci ironic:

— Apucături! Vrei să faci alegeri noi! Pregătești dispoziția alegătorilor!

Terminînd cu programul ordinii de zi, a declarat că baza politicii sale este articolul XII din 1867.

— Fi-vor concesii naționale? — Întrerupeau kossuthiștii.

Khuén n'a răspuns, ci continuînd a declarat că susține promisiunile lui Széll cu privire la concesionile naționale. A zis că a doua temelie a guvernării sale este: liberalismul. A făcut amintire caldă despre Széll. Guvernarea sa este numai continuarea guvernului Széll.

— Și noi vom continua! observară la aceasta kossuthiștii.

Dup'aceasta a mai făcut câte-va fraze de efect ca să i mulcomească pe kossuthiști. Vecinica temă a naționalităților. Voiu apăra ideea unitară națională maghiară a statutului față de tendințele naționalităților.

Bombastica frasă n'a fost însă honorată și a trecut fără efect.

După aceea a mai atins unele chestiuni de actualitate și și-a terminat vorbirea cu cuvintele lui Széchenyi:

„Magyarország nem volt, ha nem lesz” (Ungaria n'a fost, ci va fi).

După banul Héderváry s'a sculat Kossuth. A zis că vorbirea banului a fost nefericită și a început a se lăuda ce mare patriot este și a se spăla de bănueli.

Din partea liberalilor Ivánka Oszkár l-a asigurat pe ban de spriginul întregului partid liberal.

Contele Zichy János zice că dacă va governa în spiritul lui Széll atunci partidul liberal va lupta în contra lui cu arme loiale.

Barabás Béla a cerut să-și spună vorbirea mâine, pentru că partidul său va confera azi din nou și dînsul nu vrea să prejudice hotărîrii partidului.

Cu aceasta ședința s'a terminat și guvernul a trecut în Casa magnaților ca să se presinte și acolo.

CASA MAGNAȚILOR.

Casa magnaților a fost convocată la ședință pe 12 ore, dar erau deja 3 ore când s'a putut prezenta noul guvern. Khuén-Héderváry a cerut voe dela Casă, ca vorbirea de program s'o țină numai în ședința viitoare.

Casa magnaților s'a învoit la Csáky Albin înainte de încheierea ședinței a dat expresie încrederii magnaților în noul guvern care a primit misiunea grea a guvernării tocmai în cele mai critice împrejurări.

Voci de presă.

— Ședința de ieri. —

„Magyar-Nemzet”:

Azi au călcat în picioare toate legile bune-cuviințe parlamentare. După fraze abia începute, cu furie elementară isbucnia „furtuna artificială” ținînd minute întregi. În detrimentul demnității și vazei casei, președintele dietei n'a fost ascultat tocmai de acei politicieni, cari profesază tradițiile dela 1848 și se gherează de aderenții ideilor mari ai unei epoci, care a dat țării libertatea de vorbire... Cu toate aceste însă vestea despre vorbirea de program a noului ministru-președinte va cutriera țara, și-i va câștiga prietini și aderenți sinceri.

„Magyar Szó” sub titlul „Victorie”:

Ziua de azi ne-a adus victoria dorințelor ferbinți ale națiunii maghiare: dispoziția majorității partidului independentist s'a schimbat ca prin farmec în urma vorbirii de program a banului, și ne-a dat o dovadă sigură despre continuarea luptei mărețe de până acum. Cu bucurie patriotică o aducem asta la cunoștința țării întregi, căci evenimentele de azi prorocesc izbânda dreptății noastre și dovedesc că nu ne-am înșelat când ne-am încrezut în simțemintele patriotice ale partidului independentist.

„Arad és Vidéke”.

Despre primirea vorbirii de pro-

gram nu putem vorbi fără o adîncă revoltă sufletească, căci purtarea unei fracțiuni a partidului independentist ne compromitează responsabilitatea politică... S'au sculat câțiva inși și au declarat, că ei nu vor pace și muncă serioasă, căci în cazul ăsta poate nime n'ar ști că și ei există în lume. Ear ei vreau ca lumea să vorbească de ei.

Criza în sinul kossuthiștilor.

— Dimisia lui Kossuth Ferencz. —

Cea ce era de prevăzut, s'a împlinit. Kossuth Ferencz, președintele partidului kossuthist și-a dat dimisia din prezidiu, nu mai vrea să fie șeful unui partid, care nu face precum vrea el.

Măști sara la 6 cîsurii s'a întrunit partidul în localurile sale, ca să hotărîască ce-l de făcut în „situația schimbată”. Au fost de față aproape toți membrii partidului. Indată după deschiderea ședinței s'a putut observa că ședința va fi furtunoasă. Krasznay a propus continuarea obstrucției, iar Kelemen: că partidul să nu împiedece prin mijloace extra-ordinare votarea indemnității și a contingentului de recruți.

În șirul discuțiilor ce s'au încins în jurul acestor propuneri, Kossuth, Iusih, Komjathy, Molnár Akos, Putnokny și Endrey înzădar au încercat să înduplece majoritatea să abziacă de obstrucție...

— Jos cu banul! Obstrucție ne trebuie! răspundeau kossuthiștii din toate colțurile.

Și Kossuth i-s'a dat învins. Văzînd că numele tatălui său și-a pierdut deja nimbul și nu mai are tăria să valideze părerea unei minorități disparente, și-a dat dimisia din postul de președinte, motivîndu-și dimisia cu promisiunea făcută banului, că partidul nu va mai face obstrucție... Și apoi, urmat de Komjathy care încă și-a dat dimisia ca vice-președinte

Prezidiul l'a ocupat Barabás. Partidul a hotărît apoi că nu ia la cunoștință dimisia lui Kossuth. Au ales o comisie de 3 membrii cari să i-o aducă la cunoștință, explicându-i că e la mijloc o neînțelegere și nu vot de blam.

Hotărîri meritorice n'au adus, deși conferența a ținut până la miezul nopții.

Din străinătate.

Anglia. În Malwoud, a ținut Săm-băta trecută Harcourt o vorbire, în care îl atacă pe ministrul Chamberlain, pentru proiectele sale de legi, prin cari vrea să urce prețul articolelor de trai.

Germania. Acum se cunosc rezultatele tuturor alegerilor. Au fost aleși conservatori 53 (—1 față de sesia trecută), naționali-liberali 51 (—2), clericali (centru) 101 (—5), liberali (poporali) 21 (—7), socialiști 82 (+24), poloni 16 (+2). Restul îl formează diferitele fracțiuni politice. Precum se vede dară, numai socialiștii și polonii au câștigat mandate noi.

Grecia. Luni a prezentat adunării naționale noul ministru. Președintele adunării Ralli, și-a dat demisia. Noua alegere va avea loc azi. Postul ministru Deljanis a primit din partea alor 87 deputați asigurarea, că-i vor sprigini politica, chiar și în contra noului guvern.

Italia. Ziarele italiene scriu că regele Vittorio Emanuele III ar fi făcut niște declarațiuni foarte interesante privitoare la învingerea socialiștilor în Germania. — O monarhie adevărat constituțională n'are a se teme de socialism! — a zis între altele. — Monarhia poate doară accepta toate punctele cardinale ale programului socialist. E datorința noastră să-i câștigăm pe socialiștii pentru noi, ca

Cronică bibliografică.

Toți autorii cărți dorose ca opurile lor să fie date colaboratorilor noștri speciali spre recenziune, sunt rugați a ni-le trimite în câte două exemplare, de-oare-co un exemplar are să se păstreze pe sama bibliotecii redacționale.

„**Poporul Român**“ (Budapesta VI, Vörösmarty u. 60 a. Prețul pe un an 4 cor. Numărul 4 fil.). Cea mai bună foaie românească scrisă pentru popor. Nu numai prețul ei neînsemnat o face accesibilă pentru românul cel mai sărac, ci și limba populară în care e scrisă. N'ar trebui să existe sat locuit de români, unde foaia asta să nu fie răspândită în cel puțin vre-o 40-50 de exemplare. Mai ales preții și învățătorii noștri ar trebui să se adreseze administrației să li-se trimită numere de probă, ca astfel convingându-se de spiritul sănătos în care e scrisă, s'o poată recomanda tuturor poporenilor lor.

Ar fi de dorit ca foaia asta să câștige merelu la teren, mai ales în vederea lătirii primejdioase a socialismului falș printre românii noștri.

„**Casa națională**“, ilustrată românească din Arad. Editura institutului litografic P. Simion, Arad. Prețul unei bucăți 10 bani*).

„**Colecțiune de folclorică română**“ de Emilian Novacovici (Oravița, 1903, 8, 180 pp) Prețul 1 cor. Vom reveni.

„**Calauz pentru Sibiu și împrejurimi**“ (Sibiu, 1903. Editura reuniunii „Siebenbürgischer Karpathenverein. Comisiune: W. Krafft. Vom reveni.

Felurimi.
De ce?

De ce pe ea când o zăresc,
Vorbindu-i une ori,
Năncetam mă tot gândesc,
Mă tot gândesc la nori?

Și pentru ce când întâlnesc,
O floare 'n calea mea,
Necentenit eu mă gândesc,
Eu mă gândesc la ea?

„**O prorocie spiritistă**“. O istorisire ciudată a ministrului plenipotențiar sârbesc din Londra asupra profetiei ce s'a făcut încă în Martie într-o sedință spiritistă despreuciderea regelui Serbiei, este confirmată pe deplin de către cunoscutul scriitor Mr W. T. Stead. Stead este prea cunoscut, de cât să se poată trage la îndoială ceea-ce spune, chiar dacă cine-va

n'ar fi fost dispus a crede Sârbului. Fata ce spune Stead: „Eram la o sedință aranjată de un mediu profesional în Mowbray House, noaptea între 11 și 12. Un domn puse în mână mediul un obiect — era o scrisoare s'au vr'un juvaer — care mai înainte fusese în posesiunea regelui Serbiei. Domnișoara B., care făcea pe mediu, n'a fost informată de unde-i acel obiect și nici nu știa, cine i l'a dat. După ce l'a pipăit cât-va timp, a zis: „Asta-i dela o persoană regală“, apoi se cutremură de groază și strigă:

„Ved interiorul unui palat. Omoară pe regele. Regina este cu dânsul, se pune în genunchi. Ea imploră mila dela ucigași. Nu ved, dacă e ucisă regina, regele însă e mort! Infiorător! Infiorător!“

Incidentul acesta povestit de ministrul Serbiei, confirmat de Stead și încă de un membru al parlamentului, constituie obiectul unei discuțiuni în cercurile înalte din Londra.

„**Jurăminte ciudate**“. La Chinezii jură astfel: Chematul stinge o luminare și zice: „Așa să mi se stângă viața, dacă voiu minți“. Numărul acestora e mare, de aceea la tribunalele chinezești se și atâ o luminare anume pentru asemenea treabă cum e la noi crucea. Alții însă îngenunche, sparg o ceașcă: „Așa să mi se spargă sufletul, dacă nu spun adevărul“. Alții taie capul vr'unei paseri și zic: „Așa să mi se întempe și mie dacă nu voiu spune adevărul“. Unul chemat ca martor în New-Sud-Walles n'a voit să jure până ce nu i-au adus un fel de papagal negru (Cacadu) care a costat 10 lei. Unii locuitori din India jură numai pe pei de tigrul, zicând: „să mă mănânce tigrul, dacă nu spun adevărul“, sau pe pei de șopârle zicând: „să mi se facă șolzi pe piele ca la șopâră, dacă nu voiu spune adevărul“, etc.

Să ne aducem aminte de Români, carți la încheerea de tractate de pace tăiau în bucați un câine, de bună seamă menind că așa să pătească cel ce nu se va ține de învoială.

Se știe că Moldovenii jurau pe coada vacii, chiar în veacul al XVII-lea; deci nu trebuie să ne pară așa extra-ordinare jurămintele Chinezilor și triburilor indiene.

De altfel în România nu jură țărani strămbând degetul arătător și spunând „să se facă așa“ cel ce minte?

Haine pentru domni

cu preț excepțional de ieftin după cea mai modernă croitură

Arad, strada Szent-Pál Nr. 3.
(Vis-à-vis de cafeneaua Erdélyi).

Din stofe indigenă și englezească. Executarea cu gust. Deasemenea fac ori-ce reparaturi cu preț avantajos. Rog spriginul onoratului public.

Cu distincă stimă:
Wolster Izsó,
croitor bărbătesc.

937 20-50

KALMÁR JÓZSEF

mechanic.

Recomandă

Bicicletele

sale de cea mai bună calitate.

Are în deposit gumă interioară și esteroară de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție efectuează

975 22-

Reparaturi de biciclete, instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salacz nr. 2. Telefon nr. 242.

Cel mai eftin isvor de cumpărare din Arad.

Juvaericele, bucați de aur și argint (frante) **bilete de amanet**

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte 1005 6-

Deutsch Izidor,

clasornicar și juvaergeriu

Arad, Strada Templom.

— Telefon nr. 115. —

Am onoarea a aduce la cunoștința m. on. public, că

1009 3--50

am deschis

Un atelier de tapiserie și înfrumusețare.

Am îndelungați am lucrat în ateliere de rangul întâi din Budapesta, Viena, Berlin, Brüssel și Paris, așa încât sunt în poziția plăcută de-a putea corespunde tuturor exigențelor moderne.

Primește tot felul de lucrări de brânșă asta dela cele mai simple până la cele mai elegante, pe lângă prețuri moderate.

Primește eftin mobilarea de locuințe în loc și provință. La mutări primește transportul mobilelor, precum și repararea și renovarea de mobile și mese de biliard, pe lângă prețuri eftine.

Cu stimă

Reiner I. Gyula,

tapiser și împodobitor.

Tököl-tér 6. (Casa Prolich)

VÉGH ISTVÁN,

tinichigu de clădiri și lux,

ARAD, Boros Béni-tér Nr. 10.

936 19-25 (Colțul străzii Nádor).

Primește ori-ce lucru de ornament, acoperirea cu tinichea a clădirilor, turnurilor de biserică; mai de parte lucrări pentru introducerea apei, arangiarea odăilor de baie, a conducerii apei în bucătărie și la closet, repară fevile plesnite atât în loc, cât și în provincie, prețurile celea mai moderate, execuție promptă.

In atențiunea ziditorilor, a proprietarilor de case și a chiriașilor!

978 10-50

Avem onoarea a Vă atrage atenția asupra

atelierului nostru de lăcătuși și reparaturi

din ARAD, str. Varjassy József 12,

unde executăm lucrurile în fier de lipsă la zidiri, gratis la mormiști și vetre practice, precum și tot felul de reparaturi de vaul asta, pe lângă prețuri foarte favorabile și garanție deplină.

Cu toată stima:

VANCSÓ și LANG,

lăcătuși de artă și zidire.

BIEDL JÓZSEF

coloritor și pictor de odăi, imitator 967 13-25 de lemn și marmură.

Arad, piața Libert. (vis-a-vis de statole)

Primește tot-a lucrările ce se țin de brânșă asta, chiar și cele mai grele.

Pietări de odaie,

precum și coloriri și imitari de lemn indigen sau exotic (foderare) în execuție de gust,

pe lângă prețuri moderate.

Primește tot-odată curățirea locuințelor de tot felul de insecte, pe lângă garanție. Comandele din provințe prompt și grabnic. —

La comande pe sama bisericilor rabat.

In atenția publicului ziditor!

Am onoarea a aduce la cunoștința m. on. public, că în strada Kapa, nr. 12 (casa proprie) am deschis

O cancelarie de zidire.

Intreprind zidiri de case noi, restaurarea și schimbarea de case vechi, cu un cuvânt ori-ce soi de lucrare ce se ține de ramol asta, pe lângă prețuri eftine și garanție absolută. 954 17-30

Cu stimă:

Tenczlinger Károly,

măiestru de zidar diplomat.

NANTAS.

Nuvelă de EMILE ZOLA.

(Urmare).

Se apropia de masa de scris și luând dintr-un fascicol de acte diferite scrisori, începu să înșire la numere. Acum, după ce se liniștise și-i vorbea atât de așezat, caracterul puritan al acestui moșneag îi părea sublim. Nantas era adânc emoționat.

Baronul Danvillers sfârși cu cetitul documentelor și adăuse:

— În înțelesul contractului de căsătorie redactat dela de notarul meu, și eu îi dau feței un dar de nuntă de 200.000. Nu că d-ta nu pozezi nici o avere. In ziua după căsătorie poți ridica sumele aceste la banchierul meu.

— Domnule baron, — îi replică Nantas, — n'am lipsă de bani d-tale. Mie numai fata dtale...

Baronul îl întrerupse.

— N'af dreptul să refuzi acest dar, cați fata mea nu se poate mărita după un bărbat mai sărac decât ea. De altminteri suma asta i-o destinamem deja de mult de zestre. D-ta te-af așteptat poate la mai mult; dar lumea mă crede mai bogat, decât sunt în realitate.

Nantas simția amar crudelitatea acestef observări, dar nu găsia răspuns și tăcu. Baronul sună servitorului și-i dădu ordin să anunțe feței sale că o așteaptă în biroul său.

Apoi începu de măsurare odaia de-a lungul, fără să mai spună o vorbă. Nantas sta înțepenit locul și-l urmăria numai cu ochii. În fața acestui bătrân nobil, pe care îl înșela! — se simția atât de mic și neputincios

Flavia apărură în pragul odăii.

— Aici ție bărbatul! — îi zise baronul. — Nunta va avea loc în cel mai scurt timp legal.

Fără să mai zică ceva, eși, lasându-i pe amândoi singuri. El terminase cu afacerea asta.

Ușa se închise, dar ambii încă tot tăceau. Flavia și Nantas se privire în ochi; pentru înțai dată stăteau față în față. Cu ochii ei mari, negrii, cu fața palidă și sumeață, lui Nantas îi păru d'o frumusețe rară.

În fața ei de marmură nu puteai citi, dacă e mișcată, dacă în aceste trei zile plânsese sau nu.

— Tîrgul e dară făcut?

— Da, stimate domnișoară! — îi răspunse el pe scurt.

Ea zîmbi ironic și-l privi scrutător, încercând parcă să citească din fața lui lipsă de caracter. Apoi îi zise disprețuitor:

— Cu atât mai bine! Îmi era deja teamă că nu se va găsi nimeni, care să-și dea numele la un astfel de tîrg.

Nantas simți disprețul ei umilitor. Îi simți mai mult din felul cum pronunțase acele puține cuvinte, decât din însăși cuvintele, dar rămăsă liniștit; înaintea ta-

tălul ei tremurase, cați îl apăsa conștiința că-l înșală; în fața feței însă, care era complicele lui, se simția mai în drept să-și apere modul de vedere.

— Scuză, stimate domnișoară; — îi observă rece dar complexant, ved că ești în mare rătăcire ce privește situația noastră comună. Eu cred că ambii stăm pe același treaptă.

— În adevăr? — Domnișoara Flavia zîmbi din nou plin de dispreț

— Da, pe aceeași treaptă; af întrebuințat un termen foarte corăspunzător: tîrg. E în adevăr un tîrg: D-ta af lipsă de un nume, ca să repari o greșală — despre care nu mă țin îndreptățit a mă pronunța —, și eu îți ofer acest nume. Eu din parte-mi am lipsă de mijloace bănești, ca să-mi pot elupta o poziție socială, și să pot pune în practică planurile mari, pe cari de mult le-am plămuit... și d-ta mi oferi aceste mijloace. Samănăm dară a doi soți de prăvălie, cari fie-care sunt interesați cu același sumă. Nici unul nu poate avea pretensiuni mai mari decât celalalt; amândoi își sunt reciproc îndatorați.

Ea nu mai zîmbea. Pe frunte i-se iviră crețe. Tăcu o clipă apoi răspunse.

— Cunoști condițiile mele?

— Nu, stimate domnișoară, — îi răspunse Nantas. — Te rog să mi-le înșiri. Te asigur dela început că le primesc țara ori ce obiecție.

Fără a roși și fără a sta pe gânduri, domnișoara Flavia începu înșirarea lor.

— Numai cu numele îmi vei fi bărbat; vom trăi izolați unul de altul. D-ta abziți de toate drepturile ce le af la persoana mea, și eu fac asemenea.

Nantas la fie-care cuvint făcea semn cu capul că-i învoit. Sfârșind ea, Nantas se simți dator să spună și el câte-va cuvinte.

— Dacă prefăcându-mă așa voi să mă arăt față de d-ta complexant, poate ț-afși spune, ca aceste condiții mă fac să des-perez. Dar ambii stăm mai presus de aceste complimente anoste. Mă bucur chiar, văzînd cu cât curaj privești în fața viitoarei noastre conviețuirii... Nu, nu va fi cale presărata cu flori, calea pe care vom avea să pășim... Numai de una te rog, stimate domnișoară: nu abuză de libertatea ce ț-oi ofer...

— Domnule! — isbucni Flavia indignată.

El se închină plin de respect rugînd-o să nu se supere. Poziția lor e de-așa încât fără anumite aluzii nu se pot înțelege.

Despre tema asta nu mai vorbiră. Domnișoara Chuin, făcîndu-i o a doua vizită, îi povestise toată istoria domnișoarei Flavia. Seducătorul ei era un cavaler cu numele de Fondettes, bărbatul unei prietene din claustru. Flavia petrecuse la moșia lor dela țară o lună întreagă, și într-o noapte domnul Fondettes părunsesse în odaia ei. Fără se știe cum, Flavia se simțise d'odată în brațele lui. (Va urma).

P. T.

Am onoare a sduce la binevoitoarea cunoștință a M. On. Public, că în casa din

colțul str. Batthyányi și Weitzer Janos (odinioară Templom u.),

am deschis un

Atelier de reparaturi de

biciclete și mașini de cusut, unde săvârșesc tot felul de lucrări ce se țin de ramul acesta, precum și instalări de sonerii electrice, toate pe lângă prețuri moderate. Părți constitutive de ale bicicletei se capătă în totdeauna estin.

Rugându-mă de părtinirea marelui public, semnez

Cu deos. stimă:

Máthé Sándor,
mecanic.

970 10-50

În atenția publicului!

Am onoare a aduce la cunoștința M. On. public, care dorește a zidi, că biroul meu de zidire din strada **Knézich Károly Nr. 3. din 1 Maiu st. n.,** l'am mutat în str. Kapa Nr. 37.

Când mulțumesc M. On. public pentru părtinirea de care m'a vrednicit în decurs de 7 ani, îl rog să binevoască a mă onora și mai de parte cu ea.

Cu deosebită stimă: 969 18-20

Szidor János,

măstru-zidar diplomat, membru al asociațiunii arădane a măiestrilor diplomați și îndreptățiți.

WOLF JÁNOS,

— ciobotar de ghete de bărbați și dame. —
Arad, colțul pieții Libertății și str. Simonyi

Am onoare a atrage atenția on. public din loc și provincă, că în atelierul meu de ciobotărie se găsesc ghetele cele mai frumoase, elegante și solide, precum și ghete ortopedice pe lângă deplină garanție. 994 9-50

Incunoștințare.

Am onoare a aduce Onorat. public la cunoștință că am deschis în Arad, strada Pöltenberg Ernő Nr. 12

Un atelier de pictat și colorare.

Primește ori ce lucrare de bransă aceasta, dela cea mai simplă până la cea mai luxoasă. Dispun de escelente puteri de lucru și experiențele mele de ani îndelungași câștigă în orașe mari mă fac să cred, că voi corespunde în toate cerințelor On. public. În deosebi mă voi îngriji că și cea mai mică lucrare s'o execut prompt și pe lângă prețuri cât mai moderate. În ce privește prețuri și executare cutesc a rivaliza cu ori-ce firmă. Cerând sprijinul mult Onoratului public, semnez cu distincție stimă:

1004 3-50

Holló Árpád.

În atenția on. proprietarii de case.

Am onoare a atrage atenția m. on. public asupra

Stabilimentului meu de țigle.

Primește tot felul de lucrări nouă și reparări ce se țin de acest ram, atât în loc cât și în provincă, pe lângă prețuri favorabile și garanție deplină. Rugându-mă de părtinirea mult onor. public,

Semnez cu deos. stimă

KLAICS DUSÁN,
măiestru-țiglar.

995 8-25

Arad, Angyal utca Nr. 26

SEIDEL OTTO,

fabricant de căciuli,

ARAD, Andrassy-tér Nr. 9
(vis à vis cu biserică).

Execut ori-ce fel de chipiu militar, postav financiar pentru pompieri, pentru preoți și civili, calitate bună, preț moderat. 935 22-80

HEGEDŰS GYULA

mare prăvălie de perii, pământufuri și specialități de toaletă

— ARAD, Andrassy-tér 15. (Palatul Hermann). —

Recomandă magazinul său bogat asortat de

Perii, pământufuri și specialități de toaletă.

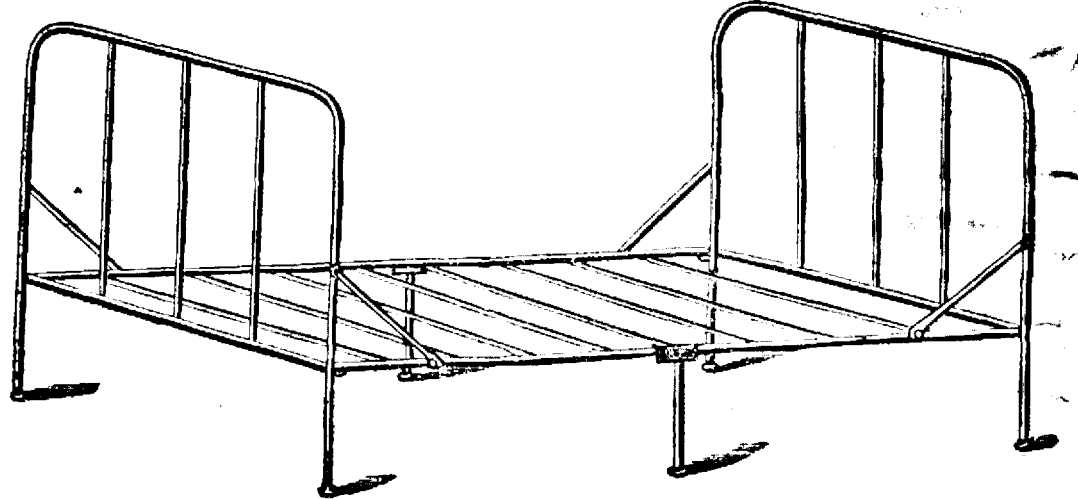
Am în deposit tot felul de perii de haine, păr și dinți, perii pentru economia de casă, industrie și lux; vâruitoare și alte obiecte în legătură cu aceste, precum și articoli de curățit: piele de cerb, bureți, obiecte de toaletă indigene și străine, parfumuri, săpunuri, pravuri, paste, ape de dinți, pudre, pieptene etc.

Experiențele mele bogate câștigate pe acest teren îmi fac cu puțință să pot în destuli chiar și cele mai pretențioase dorințe ale cumpărătorilor mei, căci riva mea este: încrederea mășterilor mei.

980 7-25

TUNSZKY ȘI MIHAJLOVITS

Fabrică de mobile de fer și saltele de rociuri de sirmă.
ARAD, colțul stradei Templom și Kölesey.

Primim tot felul de lucrări aparținătoare acestui ram așa: aranjarea de casarme de soldați și pompieri, școli, institute și cafenele.

Corturi de grădină (de descompus) și pavilonuri, pentru cafenele și restaurante.

— Trimitem în loc și provincă comercianților spre vânzare mai departe. —
982 6-50 — Lucru escelent. — Lustru de gust. —

— Promptitudine rară! —

FISCHER KÁROLY

fabricant de rociuri de sirmă, impletituri, site și rociuri de oțel (materase).

— Arad, Józsefföherczeg-u. Nr. 8. —

Recomandă fabricatele sale de sirmă, așa: rociuri de aramă, fier și cusitor, mai ales pentru fabrici, mori și economii, precum și site pentru ctururi sistem Bachler. Fac rociuri de mână și de mașină pentru îngrădirea de grădini, livezi, curți de galițe și parcuri; Rociuri pentru pietri, prund și cărbuni. Gratii pentru pivniți și hambare. Prințetoare de schintet pe coșuri de locomotive și fabrice. Saltele de oțel, elastice, prea practice. Diferite site de per, fier, aramă și mătășă. site pentru tutun, precum tot felul de lucruri cari să țin de bransă aceasta.

984 10-10

— Calitate bună și prețuri moderate. —

Planuri și preliminare de spese servesc gratuit

Avisez cu tot respectul publicul din loc și jur, că

Atelierul meu de măsur

pentru edificii, mobile și portal

l-am mutat din str. Boros-Béni Nr. 23, unde a fost până aci, în strada **Deák Ferencz Nr. 32 (casa Sarlot)** și mărimdu-l, l-am arangeat conform exigențelor moderne.

Primește ori-ce lucrare de măsur: mobile, portal, lucrări de măsur la edificii, etc. precum și arangeamente de biserici, școale, prăvălii, cancelarii, mobile artistice, precum și lucrări de edificii atât în loc cât și în provincă, primește cu prețurile cele mai moderate.

Cer sprijinul onoratului public la întreprinderea mărită.

Cu deosebită stimă:

KREMER JÁNOS,
măsar.

1003 3-14

Planuri și preliminare de spese servesc gratuit**Prăvălie de mode****ROSENBLÜH H. ȘI SOȚUL**

în ARAD

Colțul pieței Szabadság și stradei Förray.

Recomandă marile său magazin de mode pentru dame: mătășuri, pânzături și chifonuri.

Trusouri gata, barcheturi, plapome și matrașuri, confecțiunea noastră proprie.

Cele mai bune fabricate solide și prețurile cele mai ieftine.

Materie fină pentru reverenzi, care își conservă culoarea, în Arad numai la noi se află în asortiment bogat.

Executăm confecționarea de:

reverenzi, paltoane, pardesiuri,
și le pregătim prin binecunoscutul croitor *Dragan Adamovici*.

Avem în mare asortiment materie și mătășuri pentru

ornate și prapori bisericesti

Putem prezenta nenumărate scrisori de recunoștință despre reverenzile ce noi le pregătim, precum și despre serviciul nostru bun și inecșionabil.

968 10-10

Cu distincție stimă:

Rosenblüh H. și soțul.

să putem primi toate cererile lor, cari reprezintă adevăratele cereri ale poporului și sunt în consonanță cu spiritul vremii".

— Regele Italiei de altminteri e cunoscut de un domnitor democrat, care ar fi dorit să văză în cabinetul lui Zanardelli chiar și câțiva miniștri socialiști. Numai referințele de pe tid au împiedecat, că asta nu s'a putut întâmpla.

Serbia. Regele Petru are deja parte de încercările în viitorul său de a se scuturi de un domnitor democrat, care ar fi dorit să văză în cabinetul lui Zanardelli chiar și câțiva miniștri socialiști. Numai referințele de pe tid au împiedecat, că asta nu s'a putut întâmpla.

Cele din urmă vesti ce ne-au sosit vorbesc deja d'o criză ministerială. La Avacumovici i-a succed, cel drept, până acuma să apăsese diferențele deosebite nuanțe politice, dar acum trebuie să recunoască că nu mai are în scuturitate sigură. Circulă chiar șvonuri despre un cabinet în frunte cu Vuici; majoritatea radicală l-ar dori de președinte pe Pasici. Radicalii sunt convinși că la noua alegere vor obține majoritatea zdrobitoare și astfel n'au poftă să susțină actualul cabinet compus din liberali și progresiști. E' cer disolvarea scuturinel.

Prasa italiană și noul cabinet. După felul colorării lor politice, ziarele italiene se împart în două categorii: una care se opune și alta care susține noul cabinet Zanardelli. "Avanti", ziarul radical numește pe Marcora și pe partizanii lui, dizidenți, cari trebuie scoși din partidul popular.

"Giornale D'Italia", conservator, numește constituirea cabinetului și votul de încredere dat noului guvern un triumf al inconsecuției. Regimul acesta habar n'are de reforme, singurul său țel este păstrarea puterii.

"Patria", guvernamental, nu mai așteaptă vorbe ci fapte dela Zanardelli, nu se îndoiște însă că el și va face datoriile.

"Tribuna", spune că votul de încredere dat lui Zanardelli înseamnă că datoria sa este să întărească și să dezvoltze principiile democratice. Dacă reușește atunci opera sa va fi de însemnătate istorică. Tot aceeași părere este și a lui "Capitan Fracassa".

Waldeck-Rousseau, contra lui Combes. Waldeck-Rousseau, luând cuvântul în Cameră, a spus că legea din 1901 asupra congregațiilor a fost o lege de supraveghere, din cari însă s'a tras consecințe, pe cari el, autorul legii, nu le aprobă. Ca consecință a greșitei interpretări a legii sale, Waldeck-Rousseau vede greutățile financiare cu cari guvernul Combes a încălecat Statul. Căci pentru crearea unor noi școli, menite să înlocuiască școlile congreganiste, va trebui o cheltuială de 110 milioane plus 12 milioane anual pentru personalul profesoral. Aceste noi sarcini ale bugetului vor face, se teme oratorului, grea realizarea legii pentru pensionarea lucrătorilor și a asigurării lor între accidentelor.

Prima datorie a unui guvern este să nu treacă peste limitele ce și-a pus și să nu se lase a fi atras de provocațiunile adversarilor. El pricepe să se ia măsură contra congregațiilor recalcitrante, dar nu pricepe să se respingă în bloc chiar cererile acolora ce erau dispuși să respecte legea.

Atingând în treacăt chestiunea concordatului, spune, că Franța nu poate să imite ceea ce va petrece aiurea. Ea este

legată prin trecutul său istoric. Greutățile nu se pot învinge de cât prin respectarea legii scrise.

Mare catastrofă de tren în Spania. Am dat în numărul nostru de ieri unele amănunte despre marea catastrofă de tren, care s'a întâmplat Duminecă în apropierea de Montalvo (Spania). Completăm acum aceste știți. Expressul ce venea dela Saragossa avea să treacă peste un pod de fier, în apropierea de Montalvo. Dar abia ajunsese locomotiva întâi capul ei expus al podului, și acesta se sarpă: intră trenul, 2 locomotive și 18 vagoane căzură în riu. Podul are o lungime de 168 m. și înălțime de 15 m. Vagoanele zăcesu, zdrobite bucăți, una d'asupra celeilalte. Nu s'a putut încă constata numărul jertefilor nenorociți. Dintre toți pasagerii numai 6 iuși au scăpat cu viața. 100 iuși au fost secși până acum dintre ruine și fumormențat. Se vorbește însă că între ruine ar mai fi îngropați vr'o 70 iuși. Două dintre cășorici, cari au scăpat cu viața, și-au pierdut gâtul. Din toate unghururile s'au scos rădăcini d'ale nenorocitelor victime. S'au petrecut scene sgu'uitoare. Regele Spaniei a trimis prin agentul său cu o sumă mare la fața locului — Foile spaniole atacă vehement direcția căilor ferate, atribuind cauza catastrofei — neglijenței funcționarilor. La fața locului sunt mulți de oameni din satele învecinate, cari dau mână de ajutor la desgroarea victimelor. Alte foi spaniole nu știu de ce hisă puțința unui *complot anarchist*.

Natalia — Alexandru — Draga.

"Les Annales", o mare revistă franceză, publică sub titlu de mai sus din pana unui anumit "Dorlisheim" interesante date privitoare la romanul de dragoste dintre Draga și Alexandru. Dorlisheim a fost adese oaspele reginei Natalia în Biaritz. Intr'o zi primește iarăși o invitare.

"Privesc biletul meu de invitare, care se leucepe „D'ordre de S. M. la reine Nathalie" și e semnat de Draga Masin. Scriitura e groasă, grosolă, fără eleganță. Al crede, că e scriitura unui școlar, care nu știe să țină bine condeiul în mână.

"Draga Masin e dama de onoare a reginei" îmi zice un prietm. Femea tină, trecută de treizeci de ani, care și a pierdut bărbatul în împrejurări destul de misterioase: "a murit subit", zic unii, "s'a sinucis" zic alții. A feverul este, că vătura se afla în mare miserie, când a primit o regina și a făcut o damă de onoare.

— E frumoasă?

— E draguță, inteligentă și insinuantă.

Încetul cu încetul ea deveni amica intimă a reginei, așa că adesea uita de etichetă, chiar și în prezența străinilor. Îmbărcată simplă. Nimic nu atrage atențiunea nici în toaletă ei, nici în persoana ei fragilă, cu trăsături regulate ale feței, însă fără frescheță.

Dama de onoare se apropie de noi și schimbăm câte-va cuvinte. Parcă îl aud și acum glasul. Vorbia puțin pe nas cu un accent francezesc nu prea plăcut. Din când în când, fisionomia ei devenea lăchisă, concentrată, absorbită. Ne povestea despre rege, care totmal făcuse o excursiune cu bicicleta în societatea unor domnișoare engleze din Biaritz. Regele este biciclist pasionat. În schimb nu-i place să călătorească. Invitat mai d'unăzi la o vînătoare dată de colonii engleze la onoarea lui, ni-a priimit multă bătaie de cap, până găsim un cal, care să fi i spirat destulă încredere călărețului noștr.

"Regina Natalia, înaltă, cu umerii lași și p'ptul bine dezvoltat, mi-se păru o adevărată frumoasă o frumoasă vioasă și sănătoasă, care n'are a se teme de lumina zilei. Regina este foarte bună și foarte fesechă; frescheță tămăioasă, catifelată de caisă coaptă. Are o peptănătură simplă, și unidulant, o h' negri, strălucitori, sinceri, cari sunt în același timp, când surd și buzele, arătând niște dinți albi. Privind la figura expresivă a reginei, care tradează un spirit prompt, mai gata de a pricepe repede totul, decât a reflecta și analiza, mă gândeam la o mică anecdotă din viața sa intimă. Mi-a povestit o un diplomat, care atunci era reprezentantul Serbiei la curtea din Belgrad. Era cu ocaziunea unui prânz Regina se certa totmai cu Milan. Ofensată de duplicitatea și egoismul soțului său — regina Natalia lua un blic, ce era lângă

dreasa și asvirlu continutul lui cu toată puterea în fața lui Milan.

"Intr'aceea seosec not oaspeți. De o dată se deschide ușa: regina!..."

Ei avansează s'ang'au, nehotărît, mormănos, j-nat de mânie s'ale și impleticind din picioare, clipocind din ochii s'ei miopi și neștiind unde să privească. Nici o distincțiune zicivă, sau câștigată. O damă vecină îmi zice încet:

— Parcă i un fecior de birou. Nu-i lipsesc, decât mânecele de la strină. Cine ar putea crede, că acesta e fiul mamei sale!

Regina de sigur îl vede cu aiți ochi pe fiul său, de care au separat o atâția ani în mod brutal. Ea îi vorbește, li surdă plină de fericire, ear Draga ne exprimă cu getele noastre zicând cu accentul său particular: "Oh ce băiat! Regina este atât de fericită, că îl are lângă sine. Regina nu știe ce să facă pentru el." Se gândea oare ea pe atunci, că se va mărita cu acest băiat cu doisprezece ani mai tinăr, decât d'nsa?... Se știe, că regina a ieșit o, ear Draga s'a stabilit la Belgrad, unde se căsătorii oficial cu Alexandru.

Primul act al reginei Draga, după ce se urcă pe tron, fu un act de răsunare. Era în Belgrad o școală fondată de regina Natalia și un regiment, care purta numele ei. Primul decret fu de a șterge acest nume și a pune în locul lui numele Draga.

La loc s'a ajutat bărbatul său și să fi căutat a face să i se uite și să i se ierte parvenirea, regina înmulți dificultățile. Ea își împunea familia sa, a cărei aroganță și insolență întreceau orice margini...

NOUTĂȚI.

ARAD, 1 Iulie n. 1903.

Kossuth Ferencz calumniat.

Kossuth Ferencz și fiul partidului independentist a trimis o scrisoare lui Pályi Ede redactor la "Magyar Szó" în care îl cere acestuia socoteală pentru-că a susținut că nu țeara ci d'nsul a avut felos din obstrucție.

D'apoi dle Kossuth, dacă ar fi zis că țeara a avut felos n'ar fi calumniat țeara? Poți zice d-ta că nu?

Hymen. Dl Cornel Lazar, administratorul Tipografiei Diecesane, unul dintre cei mai harnici tineri aradani, își va serba la 29 Iunie v. (12 Iulie) cununia cu domnișoara Constantă, fiica venerabilului preot din Boroș-Sebiș, dl Augustin Mihulin.

— La 6 Iulie se va serba în biserica gr.-or. rom. din Sibiu cununia domnișoarei Maria Silvia Muciu-Urechă cu dl Emil Folly.

Dorim tuturoră fericire deplină!

Blamagiul academiei maghiare.

Scriitorul Huszár presentase Academiei maghiare un studiu asupra dramei franceze și spaniole. N-maritorii maghiari însă au respins lucrarea fără nici o motivare; poate nu le va fi plăcut obiectul. Huszár și-a publicat apoi lucrarea în limba franceză. Critica din Paris a întâmpinat lucrarea cu bunăvoință, iar acum vine știră din Paris, că Academia franceză i-a conferit lui Huszár premiul Saintour.

Alegere de preot. Ni-se scrie din Costel că la alegerea de preot săvârșită acolo Duminecă, a fost ales cu unanimitate dl Victor Trailovici, preot în Cornea.

Vész József, cunoscutul deputat ovreu și a anunțat ieri ieșirea din partidul liberal. Nu vrea să spriginească pe Héterszky, care așa se vede nu e agricul ovreilor. Vész e pentru asta un sigur termometru.

Cea din urmă promoție de doctori. Eri a avut loc la universitatea din Budapesta. cea din urmă promoție de doctor, în anul acesta școlastic! Universitatea a promovat de doctori cu totul 54 de iuși: 37 în drepturi, 11 în med cină, 3 în filosofie și 3 în teologie.

Panama în Makó. Capitala fimosului comitat al Censadului earăst are panama sa. La asemnarea plăților pentru lucrările de compactorie pe seama orașului s'au desco

perit o mulțime de iregularități. O așul a suferit daune de mai multe mil coroane. Pr marul l-a și suspendat din post pe Váry Károly, prim controlor, care în locul întâiu e responsabil. Mai e vorba și de suspendarea consilierului orășenesc Pákk, care încă a comis grave delicta de neglijență. S'a ordonat cercetare severă.

Requiem pentru Alesandru în Sătmar.

L. Papp, preotul gr.-cat. din Sătmar a primit săptămăna trecută 100 marce (60 fl.) din Stuttgart. Tot în aceeași zi a primit și o scrisoare din partea unui anumit Nagy M-haly, originar din Sătmar și locuitor în Stuttgart, în care scrisoare preotul e rugat să țină un requiem în odihna sufletului nefericitului rege al Serbiei Alesandru, pe care Nagy l-a fost cunoscut în persoană. Requiemul s'a ținut Duminecă. A asistat un public numeros.

Voluntar arestat pentru furt.

Se anunță din Győr, că fiul unui cunoscut profesor la universitatea din Budapesta, care fiu e de prezent voluntar la regimentul de infanterie, a fost arestat și predat tribunalului militar, pentru furt și înșelăciune. În 19 Iunie a mers un soldat într'o cafeana din Raab, ca să ceară dela chelner 20 coroane împrumut pe seama unui oficer. Chelnerul a dat banii, dar a întrebat a doua zi pe oficer despre aceasta sumă. Oficerul a zis, că n'a primit nici un ban. Ulterior s'a constatat apoi, că banii i-a luat voluntarul nostru. Acum 3 zile s'a întâmplat încă un cas. Vinise un cadet în rezervă la deprimdere de arme. Acestuia i-a furat cine-va un libel de depunerii. Cadetul a anunțat cazul comandantului de regiment. Făcându-se cercetare, s'a constatat că tot voluntarul nostru K. M. (fiul profesorului universitar) a furat libelul și a luat banii (40 coroane). Voluntarul K. M. a fost imediat arestat. Dinsul a recunoscut ambele fapte.

Dinamită pe o linie ferată. Pe linia ferată Salonic Constantinopol aproape de stațiunea Demirbegli s'a produs în seara zilei de 25 Iunie o exploziune a unei bombe de dinamită; linia și o locomotivă au suferit stricăciuni. Nimeni n'a fost rănit. S'a deschis o anchetă. Câțva bulgari au fost arestați, căci se crede că atentatul ar fi opera comitetelor macedonene.

TEATRU.

Repertoriu săptămănal:

Mercuri: *Boszorkányvár*, operetă, cu concursul d-soarei Aradi Aranka.
Jouf: *Monna Vanna*, dramă, cu concursul lui Beregi Oszkár.
Vineri: *Armány és szerelem*, dramă cu concursul lui Beregi Oszkár.
Sâmbătă: *Romeo și Julia*, dramă, cu concursul lui Beregi Oszkár.

ULTIME ȘTIRI.

Regele Petru I pentru văduvele asasinilor.

Belgrad, 30 Iunie. Regele a dat pe sama văduvelor colonelului Naumovici, care a murit din incidentul spargerii ușelor conacului cu dinamită, suma de 20.000 franci, ear văduvelor căpitanilor Găgici și Petrovici, pe cari i a împușcat colonelul Nicolici, câte 2000 dinari.

Averea lui Alexandru.

Belgrad, 30 Iunie. În privința averii fostului rege Alexandru, s'au născut divergențe de păreri între rege și guvernul său. Regele vota să estradeie averea moștenitorilor lui Alexandru, dar guvernul s'a opus, cerând confiscarea ei. Se vorbește, că va întreveni ambasadorul rusesc ca să aplaneze afacerea. Probabil va învinge părerea regelui.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Cel mai ieftin izvor de cumpărare în articlii de fer.

Telefon 386

Telefon 386.

Frații Berta

prăvălie de ferării și instrumente

ARAD, Andrassy-tér 3.

Recomandă stropitoare de peronospora, sistem nou, **Non plus ultra**, garanție de 10 ani, cu 34 coroane. Toți cumpărătorii sunt rugați în interesul propriu, ca înainte de a cumpăra stropitoare de alt sistem să vină să vadă sistemul nostru și să se convingă, că sistemul „Non plus ultra“ e neîntrecut.

„Non plus ultra“

„Non plus ultra“

Mare deposit în articlii de fer, instrumente, ferării de pat, articlii de culină, cuptoare, articlii de economie, puști, revolve, patroane, cumpene decimale, telegraf de odaie (cu instalare) etc. etc.

Prețuri moderate.

Marfa de prima calitate.

SERVICIUL PROMPT

Sensație medicală.

Cel mai bun, mai igienic și cel mai modern mijloc pentru curățirea dinților și a gurei este:

„Pasta de dinți din cărbune de teiu“

(Pate dentifrice au charbon de tilleul)

„IBOLYKA“

Fiindcă: curățește dinții admirabil și face după întrebuințare de câteva ori alb ca zăpada, desodorează și desinfecțiază — este în genere cunoscut efectul cărbunelui de a absorbi mirosul neplăcut al deosebitelor materii, — împiedică putrezirea nutriențelor rămase printre dinți, precum formarea petrelor de dinți; are un miros răcoros și plăcut, și coroana eminentelor sale însușiri este conservarea dinților, întărirea gingiilor și împrejurarea că preparându-se în laboratorul chimic sub îngrijire medicală specială este lipsită de orice efect dăunător.

Fiindcă prelângă curățirea dinților cu pasta este neapărat de lipsă și folosirea unei ape de gură care se desinfecțiază întreaga cavernă a gurei recomand: apa mea de gură

„IBOLYKA“

care pe baza analizei chimice făcută de mai multe celebrități întrupește în sine toate condițiile igienice ce să recer de la o apă de gură adecă: desinfecțiază și nimiceste perfect orice microbi, este neutră, are un gust plăcut și răcoros, întărește membrana gurei și nu atacă dinții ca și cele mai multe ape de gură existente.

Scutit prin lege.

Să pot căpăta în toate farmaciile, parfumeriile și drogueriile.

Deposit general pentru Ungaria „Iosif Török“, farmacist în Budapesta, Király-uteza 12 și succesorii „Kochmeister Frigyes“ Budapesta, V. Nagy Korona-uteza 32.

OTTO VOTSCH,

farmacist și proprietar de laboratoriu farmaceutic și chimic în Hátzeg.

Prețul unei paste 70 fl. unei sticle de apă de gură 1 cor. 50 fl.

Mulțime de dechierățiuni de recunoștință.

Spectatului Domn Otto Votseh, farmacist în Hátzeg.

Constataz cu plăcere, cumcă pasta de dinți din carbunul de teiu „IBOLYKA“ și apa de gură „IBOLYKA“ parte în urma cercetării și esperinței proprii, parte prin observările făcute în decursul prăcei mele la pacienții și la cunoscuții mei, curățește admirabil dinții (mai bine decât celalalte paste esistente) nu atacă dentina, desodorează complet, împiedică putrezirea și are un gust plăcut și durabil. Iar apa de gură prin efectul materiilor foarte antiseptice și totuși nestricăcioase ce conține, desinfecțiază caverna gurei, nimiceste bacteriile în timpul cel mai scurt, fără a avea o influință stricăcioasă asupra dinților; nu iritează membrana gurei și se poate folosi la orice morbo simțitor de gură. În urmarea gustului celui plăcut și al efectului recreator e una dintre apele de gură cele mai salutari. Ambele preparate pe baza însușilor escelente, ale efectului lor cu totul nestricăcios și pe baza preparării lor conform recerincțelor igienice, le recomand călduros ori și cul.

991 4-

Dr. Leo Parasca, medic

Efinătate ne mai pomenită!!!

Din cauza apropierii sezonului de toamnă în

Bazarul dela teatru

toate obiectele se capătă cu prețuri foarte reduse. Din catalog estragem numai următoarele:

Pentru bărbați.

Cămașă albă	dela	—73 cr.
Cămașă cu indoituri		—97
Cămeși de mătăsă		1-20
Ismene		—43
Ismene cu nasturi		—55
Gulere		—10
Manșete		—17
Cravate de mătăsă		—12
Cămeși de saten		—60
Cămeși de oxford		—40
Cămeși de culcat		—57
Ciorapi		—05
Ciorapi brodați		—15

Pentru dame.

Cămeși	dela	—45 cr.
Cămeși colorate		—53
Șurț		—18

Corseturi		1 —
Mănuși		—70
Mănuși de ață		—14
Brăuri		—25
Ghete de pânză		—69

Pentru copii.

Ciorapi	dela	—04 cr.
Ciorapi brodați		—18
Haine întregi		—80
Cămeși întărite		—75
Gulere		—10
Manșete		—13
C. avate		—10
Batiste		—04
Bretele		—15
Corturi		—50
Ghete de pânză cu talpă de piele		—50

■ Ciorapi americani pentru dame cu 25 cr. ■

Tormal acum au sosit 300 dozine de batiste fine (batist) duzina 1-70 cr.

Despărțământ special pentru obiecte de lăuc și joc în porțelană cu 7 și 15 cr. Jucării pentru copil foarte estine. Geante 80 cr.; geante cu armonică 2-50 cr.; albumuri pentru 100 de ilustrate 40 cr.; tăscuțe de piață 25 cr.; bastoane, tabachiere și portofoliuri, perii de păr, haine și dinți, cuțite și furchițe de oțel 15 cr.; săpunuri, parfumuri, bretele pentru bărbați, cadre de tablouri, tavane de lemn, monograme de mătăsă 1½ cr. și altele multe. Pânză de cioră 60 cr. metrul. Mingea de gumă 7 cr. etc, etc. 986 6-10

REICH EL. Bazar de concurență dela teatru vis-à-vis cu monumentul din piața Libertății.

Preste

800.000 cor.

trece suma, pe care o plătește Aradul la an pentru fabricatele de ghete străine, austriacilor, boemilor și moravilor

? și ce are ?
? pentru acei bani ?

! Poftim priviți !

Astfel vor prospicia ghetele de prăvălie, cu alte cuvinte fabricatele slabe vieneze, dacă ajung odată să se ude.

Iar industrieșul indigen tângeste țara de muncă. Dacă 'ți trebuesc ghete, comandă-le la industrieș indigen.

Dacă le iai de-a gata, să cumperi la

Asociațiunea călținarilor aradani,

928 6- strada Bisericii (Palatul Minorităților.)

Filtală: Piața Boros Béni.